

L'entrevista
Montserrat Torra Professora de secundària, guanyadora del premi d'educació Edu21

Carol Biosca

“Ens hem obsessionat massa amb l'ortografia”

Els alumnes escriuen amb por?

De vegades, sí. Escriuen amb por de no fer-ho prou bé, sobretot els que fan faltes d'ortografia, i això fa que no es deixin anar prou, que no desenvolupin la seva capacitat creativa.

¿També fan faltes d'ortografia els estudiants que són bons escriptors?

Hi ha de tot. És veritat que els bons alumnes no n'acostumen a fer gaires, però n'hi ha d'altres que tenen moltes ganes d'escriure, amb facilitat a l'hora d'explicar històries, i en canvi l'ortografia no la tenen gaire assolida. I a aquests val la pena donar-los una empenta.

S'acostuma a dir que ara els estudiants fan moltes més faltes que abans...

Això no és veritat. Fa 36 anys que faig classes a secundària, i de faltes d'ortografia se n'han fet sempre, sobretot a aquesta edat: n'hi ha que en fan més, n'hi ha que en fan menys i n'hi ha que no en fan. Hem de deixar d'obsessionar-nos amb l'ortografia. L'ortografia és molt important, però és només el vestit: també hi ha d'haver coses a dins, i aquestes de vegades també fallen. Però com que són menys aparents i costen més d'explicar, els professors ens hi hem dedicat menys.

¿És un tòpic que els alumnes que més llegeixen són els que millor escriuen?

En part, sí. Els alumnes que més llegeixen acostumen a escriure bé, però després hi ha alumnes que els agrada molt escriure i no són gaire lectors, i n'hi ha que són devoradors de llibres i no els agrada escriure.

I que les noies escriuen més que els nois...

Aquest és un tòpic que, almenys en aquestes edats de l'adolescència, respon a una realitat bastant corrent. L'explicació és que les noies acostumen a ser més xerradores i els agrada explicar les coses més en detall, mentre que els nois aviat ho tenen enllestit.

Es parla molt de fomentar la lectura. ¿Caldria potenciar molt més, també, l'escriptura?

S'escriu menys que no pas es llegeix. Però l'escriure va després del llegir, i quan hi ha mancances de lectura, l'escriptura es deixa per més endavant. Això d'una banda. I, d'altra banda, a aquells alumnes que tenen facilitat per escriure i que aniria bé potenciar-los més perquè poguessin millorar, no tenim temps per dedicar-nos-hi.

Quan es parla d'atenció a la diversitat ens vénen al cap sempre els alumnes amb dificul-

tats. ¿És una assignatura pendent, l'atenció als alumnes més capacitats?

Jo crec que sí. És un tema que se'ns acostuma a escapar perquè els altres alumnes, els que tenen dificultats, ens ocupen molt de temps.

És partidària de fer grups en funció del nivell?

No, perquè té avantatges i inconvenients. Té avantatges en moments determinats perquè et permet avançar molt, però també és veritat que en un grup de 30 alumnes suposadament bons, només que n'hi hagi dos que destarotin, per molt bons estudiants que siguin, no et serveix de res. I en canvi, en un grup d'alumnes regulars amb ganes de treballar, pots tirar molt més. Per tant, no tot és tan matemàtic.

¿Hi ha prou recursos a les escoles per motivar els alumnes amb facilitat per escriure?

Hi ha recursos però estan infrautilitzats. Per exemple, el concurs literari. En l'estudi he pogut constatar que el 98% dels centres organitzen concursos literaris, des de primària fins a secundària, normalment per Sant Jordi. També hi ha molts centres que editen revistes, tots disposen de pàgina web...

Quin és el problema?

El problema és que moltes vegades aquestes iniciatives funcionen per inèrcia. El mateix concurs literari: de vegades s'acaba planificant a corre-cuita... Ja sabem quins seran els alumnes que s'hi presentaran, però, i els altres? Els altres no els vas a buscar perquè alhora t'has d'ocupar de fer altres coses... I finalment, què passa amb els premiats? Que el seu treball només se'l llegeix el jurat i després queda guardat en un calaix. Això desmotivava molt. Tots escrivim perquè algú ens llegeixi; els alumnes, també.

“**És un tòpic que la pràctica d'escriure missatges de mòbil o en xats fa que els nens escriguin pitjor**”

Què proposa?

És tan fàcil com penjar aquests escrits a la pàgina web del centre, o fer una revista i difondre-la entre els alumnes. Són eines que tenim al nostre abast i que no s'utilitzen. Per què? Potser perquè suposaria un canvi de manera de funcionar, però, sobretot, per falta de temps.

Com ha afectat l'escriptura l'ús de les noves tecnologies? S'escriu pitjor, diferent, menys...?

Penso que és un tòpic això que la pràctica d'escriure missatges de mòbil o en xats fa que els nens escriguin pitjor. Mentalment, sempre ens sabem posar en el registre que toca, encara que no es dominin prou bé tots els registres. Crec més aviat que les noves tecnologies poden contribuir a fomentar l'escriptura.

De quina manera?

Jo animo els alumnes a través del taller d'escriptura a publicar coses a internet. A la xarxa hi ha diverses pàgines on es publiquen relats. I trobo impressionant que alumnes de 13 anys es busquin la vida per publicar els seus escrits a la xarxa, i que els centres, amb webs pròpies, no siguem capaços de penjar-los.

JORDI GARCIA

PERFIL Montserrat Torra, guanyadora de l'última edició del premi d'educació Edu21 que impulsa el Centre d'Estudis Jordi Pujol, és professora de llengua catalana i llengua castellana a l'IES Jaume Salvador i Pedrol de Sant Joan Despí. En el llibre 'Escriure sense por' Torra investiga els recursos amb què compten els centres per fomentar el talent en l'escriptura entre els estudiants amb capacitats, a partir d'una llicència d'estudis concedida pel departament d'Educació.

DE FIL DE VINT

Què val un vot?

Isabel-Clara Simó

El que està passant a Gaza és un dels més sagnants i estúpids actes del darrer mig segle, i mira que hem comès

estupideses en tant de temps. Les mentides que s'hi han vessat són d'antologia. Vaig sentir una ministra israeliana que deia que els palestins volen matar nens, i que en canvi els israelians els maten com a víctimes col·laterals. De moment hi ha 400 morts palestins i 4 d'israelians. Crida l'atenció que el nombre de ferits, que sempre són molts més, siguin la meitat, 200. També diuen que la massacre és per causes defensives, però, si és així, la desproporció és tan gegantina que ho fa difícil de creure, com també passa amb l'argument que és la resposta als coets casolans que ha llançat Hamàs contra Israel. Un altre argument: la superpoblada Gaza (on és impossible disparar míssils sense matar població civil) està plena de terroristes i cal ser contundents contra el terrorisme. I tanmateix, ¿hi ha algú que dubti que la terrorífica intervenció a Gaza produirà més terrorisme a tot arreu?

Recordo quan l'absurda guerra de l'Iraq que deien que era pel petroli i/o contra la dictadura. Discrepar equivalia a crear-te molts enemics —us en puc donar testimoni—, i sempre justificat pels horribles atacs a les Torres Bessones. Era però un acte de poder, de fatxenda amb míssils, era un acte de prepotència, no de justícia, i les disculpes actuals, l'augment del terrorisme, la misèria i els disturbis no ho desmenteixen. A Gaza hi ha de teló de fons unes eleccions i l'ambició de guanyar vots sent el més dur de la pel·lícula. En un bombardeig han matat un líder de Hamàs, Nizar Rayyan. I també quatre dones, vuit fills i els seus veïns. Quin preu té un vot? ¿És il·limitat, aquest preu?